Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0084

ES 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšana — Eiropas Ombuds

1. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, VIII iedaļa – Eiropas Ombuds (2024/2027(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10-0075/2024)[2],

– ņemot vērā Eiropas Ombuda gada darbības pārskatu par 2023. gadu un ziņojumu par budžeta un finanšu pārvaldību 2023. finanšu gadā,

– ņemot vērā Revīzijas palātas pārskatu par budžeta izpildi 2023. finanšu gadā un iestāžu atbildes[3],

– ņemot vērā deklarāciju[4] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. panta 10. punktu, kā arī 317., 318. un 319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012[5], un jo īpaši tās 59., 118., 260., 261. un 262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[6], un jo īpaši tās 59., 118., 266., 267. un 268. pantu,

– ņemot vērā Reglamenta 102. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0055/2025),

1. sniedz Eiropas ombudei apstiprinājumu par 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus turpmāk tekstā iekļautajā rezolūcijā;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu un rezolūciju, kas ir tā neatņemama daļa, nosūtīt Eiropas Ombudam, Eiropadomei, Padomei, Komisijai, Revīzijas palātai, Eiropas Savienības Tiesai, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam un Eiropas Ārējās darbības dienestam un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

---

5 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: https://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

2. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija rezolūcija ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, VIII iedaļa – Eiropas Ombuds (2024/2027(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, VIII iedaļa – Eiropas Ombuds,

– ņemot vērā Reglamenta 102. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0055/2025),

A. tā kā saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru budžeta izpildes apstiprinātājiestāde vēlas uzsvērt, ka ir īpaši svarīgi vēl vairāk pastiprināt Savienības iestāžu demokrātisko leģitimitāti, uzlabojot pārredzamību un pārskatatbildību un īstenojot uz sniegumu balstītas budžeta izstrādes un labas cilvēkresursu pārvaldības koncepciju;

B. tā kā Līguma par Eiropas Savienības darbību 228. pantā ir paredzēts, ka Eiropas Parlaments ievēlē Eiropas ombudu (“Ombuds”), kas ir pilnvarots pieņemt sūdzības no jebkura Savienības pilsoņa vai jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kura dzīvo kādā dalībvalstī vai kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, par administratīvām kļūmēm Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru darbībā, izņemot Eiropas Savienības Tiesu, kas darbojas kā tiesu iestāde, un izskatīt šādas sūdzības un ziņot par tām;

C. tā kā Eiropas Parlamenta Regulā (ES, Euratom) 2021/1163 [1] ir paredzēti noteikumi un vispārējie nosacījumi, kas reglamentē Ombuda pienākumu izpildi (“Eiropas Ombuda statūti”);

D. tā kā pēc Regulas (ES, Euratom) 2021/1163 pieņemšanas Ombuds 2023. gada 21. jūnijā pieņēma pārskatītus īstenošanas noteikumus [2],

1. norāda, ka Ombuda budžets ietilpst DFS 7. izdevumu kategorijā “Eiropas publiskā pārvalde”, kuras kopējais apjoms 2023. gadā bija 12,3 miljardi EUR, t. i., 6,4 % no Savienības budžeta izdevumiem; norāda, ka Ombuda budžets veidoja 0,11 % no DFS 7. izdevumu

---

[1] Eiropas Parlamenta regula (ES, Euratom) 2021/1163 (2021. gada 24. jūnijs) ar kuru nosaka noteikumus un vispārējos nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (Eiropas ombuda statūti), un atceļ Lēmumu 94/262/EOTK, EK, Euratom **(**OV L 253, 16.7.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj).

[2] OV C, C/2023/161, 10.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/161/oj.

kategorijas apropriācijām;

2. norāda, ka Eiropas Savienības Revīzijas palāta (“Revīzijas palāta”) savā 2023. finanšu gada pārskatā (“Revīzijas palātas pārskats”) kategorijā “Eiropas publiskā pārvalde” ir pārbaudījusi 70 darījumu izlasi, no kuriem 21 darījumā (30 %) bija kļūdas; turklāt norāda, ka attiecībā uz piecām Revīzijas palātas skaitļos izteiktajām kļūdām Revīzijas palātas aplēstais kļūdu līmenis bija zem būtiskuma sliekšņa; ar gandarījumu konstatē, ka gada pārskatā par 2023. finanšu gadu Revīzijas palāta nav norādījusi būtiskas problēmas attiecībā uz Ombudu;

3. norāda uz Revīzijas palātas ziņojumā minēto konstatējumu, ka administratīvie izdevumi ietver izdevumus par cilvēkresursiem, tostarp pensijām, kuri 2023. gadā veidoja aptuveni 70 % no kopējiem administratīvajiem izdevumiem, kā arī izdevumus par ēkām, aprīkojumu, energoresursiem, sakariem un informācijas tehnoloģiju; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta tāpat kā iepriekšējos gados ir secinājusi, ka administratīvie izdevumi kopumā ir zema riska izdevumi;

Budžeta un finanšu pārvaldība

4. norāda, ka Ombuda budžets 2023. gadā bija 13 212 447 EUR, kas ir par 990 339 EUR vairāk (t. i., + 8,1 %) nekā 2022. gadā; pēc iepazīšanās ar Ombuda atbildēm uz jautājumiem Budžeta kontroles komitejas iesniegtajā anketā par 2023. gada budžeta izpildes apstiprināšanu (“anketa”) konstatē, ka šis palielinājums galvenokārt ir saistīts ar algu korekcijām un divām papildu amata vietām, kas bija nepieciešamas Ombuda pamatdarbības nostiprināšanai;

5. konstatē, ka 2023. finanšu gadā īstenotās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpilde bija 95,39 %, kas ir par 1,58 % mazāk nekā 2022. gadā; norāda, ka kārtējā gada maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 97,58 %, t. i., par 1,31 % augstāks nekā 2022. gadā, un tā rezultātā automātisko pārnesumu līmenis 2023. gadā samazinājās līdz 2,42 % (jeb 304 550 EUR) salīdzinājumā ar 2022. gadu, kad tas bija 3,73 % (jeb 442 209 EUR); tomēr pauž nožēlu par to, ka no iepriekšējā gada automātiski pārnesto apropriāciju izpildes līmenis bija samazinājies, proti, 2023. gadā tas bija 73,27 %, turpretī 2022. gadā – 92,59 %; aicina šajā sakarā panākt uzlabojumus;

6. norāda, ka 2023. gada gaitā Ombuds saskaņā ar Finanšu regulas 29. pantu veica deviņus budžeta līdzekļu pārvietojumus, kuru kopējais apmērs bija 241 150 miljoni EUR jeb 1,8 % no attiecīgā finanšu gada apropriācijām (salīdzinājumam: 2022. gadā – 2,8 %); norāda, ka šie pārvietojumi bija nepieciešami, lai papildinātu vairākas budžeta pozīcijas, piemēram, saistībā ar mēbelēm, ēku drošību un novērošanu, arhīvu digitalizāciju vai informātiku; šajā sakarībā konstatē, ka IT izdevumi pieauga par 41 % – no

159 714 EUR 2022. gadā līdz 224 698 EUR 2023. gadā;

7. norāda, ka jau trešo gadu pēc kārtas vidējais maksājumu izpildes laiks kļuvis arvien ilgāks; atzinīgi vērtē to, ka, neraugoties uz maksājumu izpildes paildzināšanos no 11,35 dienām (2021. gada rādītājs) līdz 13,50 dienām (2023. gada rādītājs), vidējais maksājumu izpildes laiks joprojām ir salīdzinoši īss un nepārsniedz oficiāli noteikto maksimālo maksājumu izpildes termiņu, proti, 30 dienas; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka Ombuds pa šo laiku ir pilnībā ieviesis elektronisko rēķinu sagatavošanas sistēmu, kurai no 2024. gada būtu vēl vairāk jāuzlabo maksājumu procesa efektivitāte;

8. norāda, ka 2023. gadā Eiropas Parlaments nepiemēroja Ombudam ievērojami lielāku telpu īres maksu un būtiski nepalielināja citas ar ēkām saistītas fiksētās izmaksas un ka, pateicoties tam, Ombuds 2023. gadā varēja samazināt īres maksas budžeta pozīciju par 8,06 %, lai tādējādi palielinātu citas budžeta pozīcijas; tomēr pieņem zināšanai, ka 2024. gadā Ombuds prognozē ar ēkām saistīto izdevumu pieaugumu par 170 % (jeb 122 260 EUR);

9. pauž gandarījumu, ka 2023. gadā darbinieku komandējumiem paredzētais budžets samazinājās no 120 000 EUR līdz 100 000 EUR, pateicoties plašai videokonferenču izmantošanai abās darba vietās; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka Ombuda darbinieku komandējumu budžets samazinājies jau ceturto gadu pēc kārtas; konstatē, ka Ombuda komandējumu un braucienu budžets 2023. gadā bija tāds pats kā iepriekšējos gados (2021. un 2022. gadā), t. i., 35 000 EUR;

Iekšējā pārvaldība, sniegums un iekšējā kontrole

10. norāda, ka Ombuds savas stratēģijas “Ceļā uz 2024. gadu” augsta līmeņa mērķiem ir piesaistījis deviņus galvenos snieguma rādītājus (*KPI*), ko veido 19 komponenti, kā izklāstīts Ombuda 2023. gada pārvaldības plānā; konstatē, ka 2023. gadā 14 no minētajiem *KPI* komponentiem tika sasniegti vai pat pārsniegti;

11. konstatē, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu Ombuda darba slodze kopumā palielinājās, proti, 2023. gadā Ombuds izskatīja 2 392 jaunas sūdzības (2022. gadā – 2 223 sūdzības), sāka 398 izmeklēšanas (2022. gadā – 348 izmeklēšanas), tostarp 56 sabiedrībai nozīmīgas izmeklēšanas (2022. gadā – 60), slēdza 372 izmeklēšanas (2022. gadā – 330) un izskatīja rekordlielu skaitu sūdzību attiecībā uz publisku piekļuvi dokumentiem, proti, šādu sūdzību skaits 2023. gadā bija pieaudzis līdz 167 (2022. gadā – 117), un 118 minēto sūdzību gadījumā sekoja izmeklēšana; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Ombuda darbības efektivitātes palielināšanu 2023. gadā, proti, sūdzību skaita samazināšanu, vienkāršojot izmeklēšanu par laikus nesniegtām atbildēm un racionalizējot to sūdzību apstrādi, kuras neietilpst pilnvaru jomā, kā arī informācijas pieprasījumu izskatīšanu; aicina Ombudu nākotnē strādāt pie mērķtiecīgākas komunikācijas, lai

risinātu šo jautājumu; atzinīgi vērtē tā centienus nākamajos gados turpināt racionalizāciju un procesu vienkāršošanu;

12. atzinīgi vērtē to, ka Ombudam izdevies saīsināt lietu apstrādes ilgumu dažādos procedūras posmos, piemēram, laiku, kas nepieciešams pieņemamības izvērtēšanai (no 16 dienām 2022. gadā līdz 11 dienām 2023. gadā), vai vidējo laiku, kas nepieciešams, lai pabeigtu izskatīt lietas saistībā ar publisku piekļuvi dokumentiem (no 46 dienām 2022. gadā līdz 42 dienām 2023. gadā); tomēr pauž nožēlu par to, ka vidējais izmeklēšanas ilgums (165 dienas) 2023. gadā joprojām bija liels; taču saprot Ombuda skaidrojumu, ka šo vidējo rādītāju ietekmēja tas, ka izmeklēšanas netika laikus pabeigtas tādēļ, ka notika vairākkārtēja informācijas apmaiņa ar attiecīgajām iestādēm;

13. norāda, ka uzlabojums vērojams arī attiecībā uz Savienības iestāžu pozitīvajām atbildēm uz Ombuda priekšlikumiem uzlabot to pārvaldību, proti, kopējais akceptēšanas līmenis 2023. gadā bija 81 % (salīdzinājumā ar 79 % 2022. gadā); aicina Ombudu turpināt savā darbā tiekties uz to, lai tiktu vairāk ievēroti tā konstatējumi, ieteikumi un ierosinājumi;

14. atzinīgi vērtē 2023. gadā īstenotos Ombuda centienus uzlabot informētību un izpratni par Ombuda pilnvarām; šajā sakarībā ar gandarījumu konstatē, ka pilnvaru jomā iesniegto sūdzību skaits ir palielinājies par 20 %, proti, no 740 sūdzībām 2022. gadā līdz 885 sūdzībām 2023. gadā, kā arī ir palielinājies šāda veida sūdzību īpatsvars, proti, no 33 % 2022. gadā līdz 37 % 2023. gadā;

15. atzīst Ombuda centienus un pozitīvo ietekmi ētikas, pārredzamības un pārskatatbildības jomā 2023. gadā, jo īpaši saistībā ar izmeklēšanām par publisku piekļuvi dokumentiem un interešu konfliktiem attiecībā uz dažādām Savienības iestādēm, aģentūrām vai Eiropas Investīciju banku; atzinīgi vērtē 2023. gada septembrī klajā nākušo Ombuda īpašo ziņojumu par Komisijas kavēšanos izskatīt pieprasījumus par piekļuvi dokumentiem;

16. pēc iepazīšanās ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādei adresēto Ombuda ziņojumu par pasākumiem, kas veikti saistībā ar 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu, pieņem zināšanai problēmas, kas konstatētas saistībā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM), proti, ievērojamo kavēšanos, Eiropas Komisijai atbildot uz pieprasījumiem par piekļuvi informācijai, jo īpaši dalībvalstu novēloti publicēto informāciju par lielākajiem ANM līdzekļu saņēmējiem, tādējādi mazinot pārredzamību, kā arī dažos gadījumos attiecībā uz apsvērumiem, ko Komisija tika izmantojusi, lai pamatotu dokumentiem piemērojamo publiskās piekļuves līmeni; pauž bažas par Komisijas lēmumu nepieņemt visus šajā sakarā sniegtos Ombuda ierosinājumus un risinājumu priekšlikumus, un atgādina, ka atveseļošanas līdzekļu izmantošanas kontekstā svarīga

nozīme ir sadarbībā ar ESAO izstrādātajiem labas prakses principiem attiecībā uz pārvaldes pārredzamību; pauž nožēlu par to, ka valstu līmenī joprojām pastāv būtiskas atšķirības attiecībā uz informācijas par galasaņēmējiem savlaicīgumu un pilnīgumu; aicina Komisiju pastiprināt centienus risināt šīs nepilnības, īstenojot savas pastāvīgās uzraudzības un kontroles funkcijas; uzsver, cik svarīga nozīme pārredzamības un pārskatatbildības nodrošināšanā ir konsekventai un pilnīgai ziņošanai visās dalībvalstīs; aicina Ombudu turpināt uzraudzīt Komisijas centienus nodrošināt ANM pārredzamību un efektīvu uzraudzību; turklāt aicina Ombudu turpināt periodiski informēt budžeta lēmējinstitūciju par grūtībām, ar kurām tas saskāries, strādājot ar ANM pārredzamības un pārskatatbildības jautājumiem;

17. uzsver, ka 2023. gadā, kad Ombuda veiktā pašiniciatīvas izmeklēšanā atklājās, ka tad, kad personas lūdz pārskatīt lēmumu par piekļuvi (tā dēvētais atkārtotais pieprasījums), Komisija 85 % gadījumu neievēro tiesību aktos noteiktos termiņus, Ombuds mudināja Eiropas Komisiju nekavējoties novērst sistēmisko kavēšanos pieprasījumu par piekļuvi dokumentiem izskatīšanā; aicina ātri īstenot Ombuda steidzamo ieteikumu veikt rūpīgu atkārtotu novērtēšanu, lai nodrošinātu Savienības tiesību aktos, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1049/2001[3], noteikto termiņu ievērošanu; atzinīgi vērtē Ombuda īpašo ziņojumu Eiropas Parlamentam, kurā iestāde aicināta sniegt oficiālu atbalstu, lai panāktu, ka Komisija rīkojas saskaņā ar Ombuda ieteikumu; atgādina, ka Ombuds 2023. gada novembrī apsprieda šo ziņojumu ar Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas deputātiem [4];

18. ar lielām bažām norāda, ka Ombuds saņem daudzas pilsoņu sūdzības par to, ka piekļuve prasītajiem dokumentiem tiek piešķirta ar ārkārtīgi lielu kavēšanos; atbalsta Ombuda viedokli, ka kavēšanās piekļuves piešķiršanā būtībā ir piekļuves liegšana un ka būtu jāracionalizē administratīvie procesi, lai nodrošinātu, ka piekļuvi dokumentiem pilsoņi saņem laikus [5];

19. norāda, ka iekšējais revidents veica Ombuda riska pārvaldības sistēmas pārbaudi; norāda, ka puses vienojās par deviņu punktu rīcības plānu, kas bija jāīsteno līdz 2024. gada beigām; aicina Ombudu informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šā plāna īstenošanas progresu;

---

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

4 https://www.ombudsman.europa.eu/lv/doc/annual-report/lv/183636.

5 https://www.ombudsman.europa.eu/lv/multimedia/infographics/lv/142.

Cilvēkresursi, līdztiesība un darbinieku labbūtība

20. norāda, ka kopējais Ombuda darbinieku skaits palielinājās par 11 %, proti, no 74 darbiniekiem 2022. gadā līdz 82 darbiniekiem 2023. gadā, galvenokārt pieaugot līgumdarbinieku un pagaidu darbinieku skaitam; turklāt norāda, ka 2023. gadā Ombuds nodarbināja 40 ierēdņus (2022. un 2021. gadā attiecīgi 39 un 38 ierēdņus), 33 pagaidu darbiniekus (2022. un 2021. gadā attiecīgi 28 un 30 pagaidu darbiniekus) un 9 līgumdarbiniekus (2022. un 2021. gadā attiecīgi 7 un 6 līgumdarbiniekus); ar gandarījumu norāda, ka ar Ombuda pamatdarbības jautājumiem (sūdzības un izmeklēšanas) strādājošo darbinieku īpatsvars 2023. gadā bija palielinājies līdz 42,68 % (salīdzinājumam: 2022. gadā – 40,54 %); ar gandarījumu konstatē, ka personāla nodarbinātības līmenis 2023. gadā palielinājās līdz 95 % (2022. gadā – 91,8 %), savukārt personāla mainības rādītājs 2023. gadā samazinājās līdz 5,2 % (2022. gadā – 9,9 %);

21. pauž nožēlu, ka Ombuda ģenerālsekretāra amats ir vakants jau vairāk nekā divus gadus – kopš 2022. gada 1. septembra; pēc iepazīšanās ar atbildēm uz aptaujas jautājumiem konstatē, ka pašreizējā ombude kā pieklājības žestu attiecībā pret jauno ombudu, kura ievēlēšanai jānotiek līdz 2024. gada beigām, nolēmusi šo vietu atstāt vakantu, lai par attiecīgās amatpersonas iecelšanu varētu lemt jaunais ombuds; aicina nākamo Ombudu nodrošināt, lai laikposms, kurā vadošo amatu vakances ir neaizpildītas, būtu iespējami īsāks un nepārsniegtu laiku, kas nepieciešams, lai šajos amatos pieņemtu darbā jaunus darbiniekus;

22. atzinīgi vērtē Ombuda izsludināto uzaicinājumu paust ieinteresētību strādāt šajā iestādē (izmeklēšanas darbinieki), procedūrai sekmīgi noslēdzoties 2023. gadā ar rezerves saraksta izveidi, kur tika iekļauti 19 kandidāti, no kuriem 6 kandidāti tajā pašā gadā tika pieņemti darbā; norāda, ka tas ir ļāvis Ombudam samazināt darbā pieņemšanai nepieciešamo laiku, kas iepriekš bija problemātisks jautājums; turklāt norāda, ka 2023. gadā Ombuds ar Eiropas Personāla atlases biroja (*EPSO*) palīdzību organizēja trīs iekšējos konkursus, lai paturētu iestādē jau strādājošos talantīgos darbiniekus; atzīst, ka šādas darbības palīdz uzlabot iestādes efektivitāti;

23. norāda, ka, neraugoties uz to, ka Ombuds ir maza iestāde, tā personālā ir pārstāvētas 19 valstspiederības, jo ir bijusi proaktīva komunikācija un informēšanas centieni, jo īpaši izmantojot vakanču izsludināšanai sociālos medijus un tiešsaistes platformas; tomēr pauž neapmierinātību, ka dažas valstis (piemēram, Francija, Īrija) pārstāvētas krietni lielākā mērā nekā citas (piemēram, Rumānija, Spānija), no kurām darbinieku skaits vērtējams kā nepietiekams; mudina Ombudu turpināt centienus panākt līdzsvarotu visu dalībvalstu valstspiederīgo ģeogrāfisko sadalījumu savu darbinieku

vidū, jo īpaši vadības līmenī, uzlabojot komunikāciju, veicinot pamanāmību un pilnveidojot darba apstākļus, lai piesaistītu nepietiekami pārstāvētu valstu valstspiederīgos;

24. norāda, ka dzimumu līdzsvara ziņā Ombuds nodarbina vairāk sieviešu nekā vīriešu visās darbinieku kategorijās, jo īpaši vadības līmenī, un kopumā 2023. gadā sieviešu un vīriešu īpatsvars bija tāds pats kā 2022. gadā, t. i., 67 % sieviešu un 33 % vīriešu; mudina Ombudu turpināt centienus panākt lielāku dzimumu līdzsvaru darbinieku vidū;

25. norāda, ka Ombuds cenšas nodrošināt savu darbinieku fizisko un garīgo labklājību darbā un koncentrējas uz komandas gara stiprināšanu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē 2023. gadā veiktās vispārējās darbinieku aptaujas rezultātus, kas liecina, ka kopējais darbinieku apmierinātības līmenis ir 87 %, īpaši atzīmējot to, ka 95 % aptaujas dalībnieku pozitīvi atbildējuši uz jautājumu par to, kā Ombuds gādā par darbinieku labklājību, 97 % ir apmierināti ar Ombuda hibrīdo un elastīgo darba režīmu un 90 % ir apmierināti ar aprīkojumu un materiāliem, ko darba devējs tiem nodrošinājis attālinātā darba vajadzībām; ar gandarījumu norāda, ka 2023. gadā Ombuds nolēma nodrošināt ergonomiskus krēslus visiem darbiniekiem, kuri tādus pieprasa;

26. atzīst, ka tas, ka Ombuda birojs nav liels, ļauj vadītājiem rūpīgi uzraudzīt darbinieku darba slodzi un, ja nepieciešams, to attiecīgi pielāgot, kas ļauj savlaicīgi atklāt iespējamos izdegšanas gadījumus; norāda, ka 2023. gadā veiktajā darbinieku aptaujā netika konstatētas problēmas ar darba slodzes sadalījumu vai ar darbu saistītas veselības problēmas un ka Eiropas Parlamenta Medicīniskais dienests nav ziņojis par ilgtermiņa slimībām, kas būtu saistītas ar izdegšanu;

27. ar gandarījumu norāda, ka 2023. gadā netika iesniegts neviens ziņojums par aizskarošu izturēšanos; mudina Ombudu turpināt centienus nodrošināt darba vidi, kurā nenotiek seksuāla uzmākšanās un psiholoģiska aizskaršana, šajā nolūkā jo īpaši veicinot informētību un īstenojot apmācību; ar gandarījumu norāda, ka ar iekšējo revīziju par ētikas regulējumu saistīta aptauja, kas tika veikta 2023. gadā, liecina, ka 90 % darbinieku ir informēti par politiku un pamatnostādnēm attiecībā uz jebkāda veida uzmākšanos un aizskaršanu;

28. ar gandarījumu norāda, ka Ombuds 2023. gadā piedāvāja apmaksātas prakses vietas 18 praktikantiem (tikpat, cik 2022. gadā) un viens no minētajiem praktikantiem tika izraudzīts saskaņā ar pirmo Ombuda izsludināto uzaicinājumu kandidātiem ar invaliditāti; atzīst, ka šī iniciatīva veicina iekļautību un vienlīdzīgas iespējas, nodrošinot praktikantiem vērtīgu pieredzi ES iestādēs;

Ētikas regulējums un pārredzamība

29. atzinīgi vērtē Ombuda pastāvīgos centienus stiprināt un vairot izpratni par iestādes ētikas regulējumu; ar gandarījumu norāda, ka 2023. gadā Ombuds pārskatīja trauksmes celšanas politiku, lai vēl vairāk aizsargātu iespējamos trauksmes cēlējus, nodrošinātu labāku saskaņotību ar datu aizsardzības standartiem, uzlabotu konfidencialitāti un atbalstu un iekļautu noteikumus par ētikas korespondentiem; turklāt atzinīgi vērtē to, ka pilnā apmērā sāka darboties *Sysper* ētikas modulis, kas ļauj darbiniekiem aktualizēt deklarācijas (par interešu konfliktiem un par laulāto/partneru profesionālo darbību), un tika sarīkots interaktīvs apmācības kurss par respektu un cieņu darbā un darbinieku kā aktīvu rīcībspēku, darbības adresātu un līdzās stāvošu personu lomu; atzinīgi vērtē 2023. gadā veiktās vispārējās darbinieku aptaujas rezultātus, kas apstiprina, ka darbiniekiem ir augsts informētības līmenis par ētikas jautājumiem; aicina publicēt visas Ombuda biroja augsta līmeņa sanāksmes ar ārējiem dalībniekiem, tostarp korporatīvajām struktūrām, interešu grupām un ES aģentūrām, lai nodrošinātu pārredzamību lēmumu pieņemšanas un aizstāvības centienos;

30. norāda, ka 2023. gadā tika pabeigta iekšējā revīzija par Ombuda ētikas satvaru (ziņojums 22/03) un tajā tika iekļauti seši ieteikumi, kas bija jāīsteno līdz 2024. gada 31. decembrim; pēc iepazīšanās ar aptaujas rezultātiem pieņem zināšanai, ka četri no šiem ieteikumiem tikuši pilnībā īstenoti; aicina Ombudu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par atlikušo divu ieteikumu īstenošanas stāvokli;

31. norāda, ka Ombuda krāpšanas apkarošanas stratēģija lielā mērā balstās uz spēkā esošo ētikas regulējumu un pienākumu nošķiršanas principu attiecībā uz finanšu funkcijām; norāda, ka 2023. gadā Ombuds pārskatīja un pieņēma profesionālo standartu kodeksu, kas piemērojams finanšu operāciju kontrolē iesaistītajiem darbiniekiem, kodeksā nosakot pienākumus un atbildību krāpniecisku darījumu atklāšanā, tostarp procedūru, kas jāievēro gadījumos, kad pastāv aizdomas par krāpšanu;

32. ar gandarījumu norāda, ka 2023. gadā netika ziņots par interešu konflikta un trauksmes celšanas gadījumiem;

33. no atbildēm uz anketas jautājumiem secina, ka Ombuds nav oficiāli pievienojies ES pārredzamības reģistram (izveidots ar 2021. gada 20. maija Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par obligātu pārredzamības reģistru), lai nodrošinātu iespēju izskatīt arī tādas iespējamās sūdzības, kas attiecas uz pārredzamības reģistra sekretariātu; tomēr norāda, ka Ombuds ir saskaņojis savu praksi ar pārredzamības reģistra principiem, pārbaudot, vai tajā ir reģistrēti runātāji vai sarunu partneri, kas piedalās Ombuda rīkotajos pasākumos vai

sanāksmēs; atzinīgi vērtē Ombuda sasniegto augsto pārredzamības līmeni, tam savā tīmekļa vietnē publicējot informāciju par izmeklēšanām, komandējumiem, sanāksmēm un pasākumiem, kuros Ombuds piedalās;

34. aicina Ombudu ieviest obligātu finanšu interešu deklarāciju vadošajiem darbiniekiem, paredzot publisku reāllaika piekļuvi informācijai par iespējamiem interešu konfliktiem, ārējām saistībām un finanšu aktīviem;

Ēkas

35. atzinīgi vērtē to, ka Ombuda galīgais budžets (pēc pārvietojumu veikšanas) ēkām un ar tām saistītajām izmaksām 2023. gadā samazinājās par aptuveni 15 %, sasniedzot 1 373 000 EUR (iepriekš 2022. gadā – 1 622 200 EUR); konstatē, ka īres maksājumiem paredzētās apropriācijas samazinājās par 26 % – no 1 177 700 EUR 2022. gadā līdz 866 100 EUR 2023. gadā un maksājumu izpildes līmenis abos gados bija gandrīz 100 %;

36. norāda, ka pēc tam, kad Ombuda birojs Briselē 2021. gadā ievācās jaunās Parlamenta nodrošinātās telpās, ēka tika iekārtota ar atvērta tipa plānojuma darba vietām un tikai dažiem individuāliem birojiem, toties elastīgām, sadarbību veicinošām sanāksmju vietām; ar gandarījumu norāda, ka Ombuds nepraktizē atteikšanos no individuālām darbstacijām (“*hot-desking*”) un visiem darbiniekiem ir pašiem savi ietilpīgi rakstāmgaldi; norāda, ka 2023. gadā birojos netika veiktas nekādas izmaiņas un ka 2023. gadā veiktā vispārējā personāla aptauja liecina, ka lielākā daļa darbinieku (56 %) jauno telpisko iekārtojumu vērtē pozitīvi;

37. atgādina, ka Ombudam nepieder ēkas, bet tas īrē ēku Briselē un biroju telpas Strasbūrā; ar gandarījumu norāda, ka Havela ēka Strasbūrā ir pilnībā piekļūstama personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām vai citu invaliditāti, un pauž lielu nožēlu par Briselē īrētās ēkas piekļūstamību, kas ir jāuzlabo; aicina Parlamentu uzlabot Ombudam Briselē izīrētās ēkas piekļūstamību;

Digitalizācija, kiberdrošība un datu aizsardzība

38. pauž atzinību par panākumiem, ko ļāvusi gūt Ombuda ilgstoši īstenotā pieeja budžeta izlietojuma optimizēšanas un koordinācijas uzlabošanas nolūkos izmantot integrētas sistēmas un resursus no citām Savienības iestādēm, jo īpaši no Parlamenta un Komisijas, piemēram, digitalizācijas jomā; šajā sakarībā pieņem zināšanai, ka 2023. gadā Ombuda sistēmās (piemēram, tīmekļa vietnē) tika sekmīgi integrēti un ieviesti Komisijas mašīntulkošanas rīki; pēc iepazīšanās ar atbildēm uz aptaujas jautājumiem ar gandarījumu norāda, ka, pateicoties šim projektam, ir samazinājušās rakstiskās tulkošanas izmaksas (saskaņā ar aplēsēm – par vairāk nekā 30 % gadā), kā arī sarucis administratīvais slogs;

39. atzinīgi vērtē to, ka ir pilnībā ieviests kvalificēts elektroniskais paraksts, nodrošinot darbiniekiem drošas dokumentu parakstīšanas iespēju, kā arī to, ka tiek izmantots Komisijas *QSign*, kas ļauj parakstīt un pārvaldīt dokumentus, tostarp iepirkuma un līgumu dokumentus;

40. norāda, ka kopš 2023. gada Ombuds aktīvi pētī iespējas, ko varētu sniegt mākslīgā intelekta (MI) izmantošana; šajā sakarībā atzinīgi vērtē partnerību ar Eiropas Komisijas Kopīgo pētniecības centru, kuru Ombuds īsteno, lai eksperimentētu ar lielajiem valodas modeļiem un testētu un izvērtētu MI izmantošanas gadījumus; turklāt norāda, ka Ombuds ir iegādājies vairākus MI rīkus, kas ar panākumiem tikuši izmantoti video satura izveidē; atzinīgi vērtē to, ka Ombuds ir pieņēmis iekšējās pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka ārējie MI rīki tiek izmantoti atbildīgi un pārredzami; mudina Ombudu nodrošināt, ka darbinieki saņem obligātu apmācību par MI rīku drošu un ētisku izmantošanu, lai uzlabotu viņu izpratni un mazinātu iespējamos riskus; aicina Ombudu turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par MI risinājumu testēšanā un izmantošanā gūto progresu;

41. norāda, ka IT jomā Ombuds balstās uz Parlamenta infrastruktūru un kiberdrošības satvaru un cieši sadarbojas ar Komisiju attiecībā uz Savienības korporatīvo rīku (*Sysper*, *ABAC*, *MiPS* un *ARES*) integrēšanu un uzturēšanu un IT pamatlīgumu izmantošanu; norāda, ka, ņemot vērā savu ierobežoto datu kontroles līmeni, Ombuds noslēdza dienestu līmeņa nolīgumus ar attiecīgajām institūcijām, lai nodrošinātu, ka personas datu apstrāde atbilst piemērojamajam tiesiskajam regulējumam; ar gandarījumu atzīmē, ka Ombuds 2023. gadā nav piedzīvojis kiberuzbrukumus;

42. mudina Ombudu cieši sadarboties ar Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūru (*ENISA*); ierosina visiem Ombuda darbiniekiem piedāvāt regulāri atjauninātas ar kiberdrošību saistītas mācību programmas;

43. attiecībā uz iekšējās revīzijas ziņojumu Nr. 21/03 par Ombuda datu aizsardzības regulējuma pārskatīšanu norāda, ka 2023. gada ceturtajā ceturksnī vēl bija atlicis pabeigt vienu darbību, un attiecībā uz iekšējās revīzijas ziņojumu Nr. 20/04 par Ombuda IKT drošību – ka 2023. gadā norisinājās septiņas darbības; aicina Ombudu turpināt pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajās jomās panākto progresu;

Vide un ilgtspēja

44. atzinīgi vērtē to, ka gadu gaitā Ombuds ir samazinājis savu vidisko pēdu, jo īpaši – digitalizējot procesus, atsakoties no individuāliem printeriem, nenomainot centrālos procesorus, kad beidzies to darbmūžs, rīkojoties, lai padarītu pasākumus ilgtspējīgākus, un plaši

izmantojot videokonferenču sistēmas, lai nebūtu jābrauc komandējumos; norāda, ka attiecībā uz savu ēku vidisko pēdu Ombuds paļaujas uz pasākumiem, kurus veic Parlaments kā ēku īpašnieks; ar gandarījumu norāda, ka abās ēkās, kurās Ombudam ir biroji, tiek izmantota 100 % nepiesārņojoša enerģija; atzinīgi vērtē to, ka Parlaments 2024. gadā ir uzstādījis saules enerģijas paneļus, tostarp Havela ēkā Strasbūrā;

45. norāda, ka 2023. gadā Ombuds turpināja veicināt ilgtspējīgu mobilitāti, šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka Ombuds ir pieņēmis jaunu mobilitātes politiku, kas paredz vienotas likmes summas izmaksu darbiniekiem līdz AST8/AD8 pakāpei, kuri ceļā uz darbu izmanto ilgtspējīgus transporta veidus; pēc iepazīšanās ar atbildēm uz aptaujas jautājumiem konstatē arī to, ka Ombuda iniciatīva nodrošināt darbiniekiem velosipēdus izmantošanai darba laikā nebija veiksmīga, jo izmēģinājuma periodā šie velosipēdi gandrīz nemaz netika izmantoti;

Iestāžu sadarbība

46. atzinīgi vērtē finansiālos un administratīvos ietaupījumus, kas gūti iestāžu sadarbības rezultātā. jo īpaši izmantojot plaša spektra pakalpojumu līmeņa vienošanās, kas noslēgtas ar Parlamentu un Komisiju, un iesaistoties starpiestāžu iepirkuma procedūrās; atzinīgi vērtē Parlamenta un Ombuda sadarbības formalizēšanu kiberdrošības jomā, vienojoties par to pārskatītā iestāžu nolīgumā, kas nodrošina satvaru tam, lai Parlaments turpinātu sniegt Ombudam stabilu atbalstu kiberdrošības jomā; turklāt norāda, ka 2023. gadā Ombuds parakstīja pakalpojumu līmeņa vienošanos ar *EPSO* par iekšējo konkursu organizēšanu;

47. uzteic Ombudu par labo sadarbību ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Revīzijas palātu un Eiropas Prokuratūru, kas 2023. gadā norisinājās sanāksmju un viedokļu apmaiņas formātā, piemēram, par to, kā uzlabot Savienības iestāžu pārredzamību un integritāti vai Savienības pārraudzības satvaru; atgādina, ka Ombuds un *OLAF* ir ieviesuši sistēmu, kā izvairīties no izmeklēšanu dublēšanās; pēc iepazīšanās ar atbildēm uz aptaujas jautājumiem norāda, ka Ombuds un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) galvenokārt sadarbojas *ad hoc* un neoficiāli, lai vajadzības gadījumā nodrošinātu ātru un efektīvu sadarbību; mudina Ombudu strādāt ciešā sadarbībā ar pārējām iestādēm un Eiropas aģentūrām;

48. aicina Ombudu ieviest oficiālu ikgadēju dialogu ar Eiropas Parlamenta *CONT* un *LIBE* komitejām (Budžeta kontroles komiteja (*CONT*) un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja (*LIBE*)), nodrošinot, ka tiek sistemātiski sekots institucionālajai pārredzamībai, pārvaldes reformām un pamattiesību aizsardzībai;

49. atzīst, ka ir svarīgi uzturēt augsta līmeņa apmaiņu un koordināciju ar

Eiropas tiesībsargu tīklu (*ENO*); atzinīgi vērtē to, ka 2023. gadā tika rīkota ikgadējā *ENO* konference ar sesijām par tādiem jautājumiem kā migrācija, mākslīgais intelekts un ētika publiskajā pārvaldē; ar gandarījumu norāda, ka, izmantojot pieprasījumu procedūru, Ombuds palīdz *ENO* dalībniekiem atrisināt izmeklēšanas valsts un reģionālā līmenī un ka 2023. gadā Ombuds noslēdza darbu ar pieciem pieprasījumiem no piecām Savienības dalībvalstīm; uzteic to, ka 2023. gadā organizētā *ENO* ikgadējā konference bija vērtīga platforma dialogam par galvenajiem jautājumiem, kas ietekmē tiesībsargu darbību visā Eiropā;

50. atzinīgi vērtē to, ka Ombuds 2023. gadā, strādājot pie nozīmīgām izmeklēšanām, turpināja cieši sadarboties ar attiecīgajām Eiropas Parlamenta komitejām, vai nu stāstot par savu darbu tieši komiteju sanāksmēs, vai nosūtot informāciju komiteju priekšsēdētājiem; uzsver, ka Ombuda veiktās stratēģiskās iniciatīvas un izmeklēšanas ir būtiskas, lai uzlabotu Savienības administrācijas pārredzamību un pārskatatbildību;

Komunikācija

51. konstatē, ka kopējais budžets komunikācijas un reklāmas pasākumiem (publikācijām, pasākumu organizēšanai, digitālajai komunikācijai u. c.) 2023. gadā palielinājās par 17,20 % līdz 155 200 EUR (2022. gadā – 132 400 EUR);

52. atzinīgi vērtē Ombuda centienus un 2023. gadā veiktos pasākumus, kuru mērķis bija palielināt iedzīvotāju informētību par Ombuda lomu un iespēju vērsties pie Ombuda, ja kāda Savienības iestāde pieļāvusi administratīvu kļūmi; šajā sakarībā norāda uz 2023. gadā īstenotajām komunikācijas kampaņām saistībā ar vairākiem videomateriāliem, kuros atspoguļots Ombuda darbs un izskaidrotas trīs galvenās tā darbības jomas, ritināma stāsta formātā veidotu skaidrojumu par Ombuda darba ietekmi laika gaitā un ceļvedi par piekļuvi dokumentiem; turklāt atzinīgi vērtē Labas pārvaldības balvas piešķiršanas ceremonijas organizēšanu un Ombuda dalību ES atvērto durvju dienā Briselē un Strasbūrā, kur tas rīkoja mērķtiecīgus ieinteresēto personu pasākumus ar akadēmisko aprindu pārstāvjiem un ideju laboratorijām, kā arī dalību Eiropas Jaunatnes dienās Strasbūrā 2023. gadā;

53. atzīst Ombuda centienus sniegt pārredzamu informāciju un publicēt datus (tostarp statistiku par izskatāmo lietu apjomu) informatīvā un lietotājam draudzīgā formātā Ombuda tīmekļa vietnē (lai gan minētie dati nav pieejami atvērtā formātā); atzinīgi vērtē to, ka tīmekļa vietnē ir publicēts grafiks visām sūdzību izmeklēšanām, kurā sniegta informācija par katras izmeklēšanas iepriekšējiem un turpmākajiem posmiem;

54. norāda, ka Ombudam ir sociālo mediju konti platformās *Instagram*,

LinkedIn un *X* (bijušais *Twitter*) un ka sekotāju skaits un iesaistīšanās rādītāji 2023. gadā turpināja palielināties; atzinīgi vērtē Ombuda dalību EDAU vadītajā izmēģinājuma projektā, kura mērķis ir iepazīstināt Savienības iestādes ar *EU-Voice* un *EU-Video* – diviem *Mastodon* programmatūrā balstītiem brīvpieejas atvērtā pirmkoda sociālo mediju tīkliem, kuri ļauj Savienības iestādēm uzturēt saziņu ar sabiedrību, daloties ar tekstiem, attēliem, videomateriāliem un raidierakstiem.